

(Pàgines 4 i 5)

Entrevista a Pere Bonet, director de la Càtedra de Salut Mental de la UVic-UCC

(Pàgines 2 i 3)

Fer créixer la presència de dones en les enginyeries, un repte de futur

(Pàgines 6 i 7)

Futurs metges i infermeres han vist la Covid-19 en primera línia

(Pàgina 10)

Exalumnes d'ADE, Magisteri i CAFE mantenen el lligam amb la universitat

(Pàgina 11)

Ciudadans que prenen decisions amb participació de la UVic-UCC

(Pàgina 12)

Arriben els estudiants internacionals a Vic

Una trentena d'alumnes cursaran estudis a la UVic tot i la pandèmia

Tot i la pandèmia, la UVic-UCC no tanca les seves fronteres i a finals de gener va rebre una trentena d'estudiants provinents d'arreu del món. Durant els mesos vinents, tots ells s'incorporaran al ventall de carreres que ofereix la universitat amb l'esperança i les ganes

de descobrir una nova cultura, una nova ciutat, d'aprendre a viure pel seu compte i, sobretot, d'enriquir el seu currículum i la seva formació personal i professional. A la contraportada parlem amb cinc d'ells una setmana després de la seva arribada a la capital osonenca.

Foto de família amb tots els nous estudiants de la UVic-UCC durant els propers mesos

(Pàgines 8 i 9)

Imprescindibles

Reportatge sobre la tasca sovint poc visible de les desenes de persones que treballen perquè la UVic-UCC es posi en marxa cada dia

MARC SANJÉ

S'ocupen de la neteja, del manteniment o del telèfon i l'atenció a qui passa per la porta. Són poc visibles, però imprescindibles perquè sense ells la maquinària complexa que és una universitat no arrencaria. Un reportatge amb diver-

sos exemples d'entre les desenes de persones que formen part del PAS (el Personal d'Administració i Serveis) de la UVic-UCC. Un reportatge de Roger Isern i Aleix Castells els posa noms i històries. A la fotografia, Gerard Lagonigro.

ALBERT LLIMÓS

Aquest dijous es va commemorar arreu del món el Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència. A la UVic-UCC, com a moltes altres universitats, hi ha cada vegada més dones en les carreres de ciències, però en enginyeries la paritat queda llunyana.

Dones i ciència, camí per recórrer

La presència de dones en les carreres científiques de la UVic-UCC creix, però en les tècniques encara són molt minoritàries

Vic

Jordi Vilarrodà

La bretxa de gènere en els àmbits de la ciència i la tecnologia persisteix a tot el món. I una prova són els estudis universitaris. En l'àmbit de les ciències, s'ha notat una progressiva millora en els darrers anys, però els graus de tecnologia continuen essent un domini d'homes, i la UVic-UCC no n'és una excepció. Dels 761 matriculats a la Facultat de Ciències i Tecnologia aquest curs, 510 són homes i 251 són dones, però en algunes especialitats el percentatge masculí s'enfila fins al 90% o el supera. Les dades mouen a la reflexió ara que s'ha celebrat a tot el món el Dia Internacional de les Dones i les Nenes en la Ciència. Quan cal dedicar un dia a una causa, és senyal que hi ha un problema.

“Sí, el tenim, i no tinc la resposta exacta del perquè”, admet Cristina Borralleras, doctora en Informàtica i cap del Departament d'Enginyeries de la facultat. A l'hora de decidir-se per un grau, moltes estudiants fugen de les especialitats amb més imatge tècnica. “Em semblava que havíem avançat molt, però he vist que no, i que nosaltres

mateixes ens descartem”, diu Borralleras. Malu Calle, doctora en Matemàtiques i cap del Departament de Biociències al mateix centre, introdueix un matís: “Això passa a les enginyeries, als graus *bio* no”. De fet, a Biologia es tendeix a l'equilibri, i a Biotecnologia o Enginyeria Biomèdica hi ha, aproximadament, un noi per cada dues noies. Calle apunta que l'orientació dels estudiants en la Secundària els obliga a esco-

“Als instituts dic a les noies que aquesta també és la seva opció”

llir massa aviat, quan encara potser no tenen una opinió ben formada. “Al Batxillerat Tecnològic, per exemple, ja no hi ha res de biociències, és una decisió una mica massa dràstica”. Ella seria partidària d'una visió més transversal, “que ajudi a veure la ciència com un tot”. Montse Corbera, també doctora en Matemàtiques i que ensenya sobretot estudiants homes –els de Mecatrònica–, creu que hi ha també una raó de fons cultural, “dels rols d'homes i rols de dones, que

no hauria de ser així”. I coincideix que les experiències o les informacions d'abans d'entrar a la universitat són importants. “Jo les començaria fins i tot des de Primària, integrades en el joc, que en siguin participants i nenes” i amb propostes que poden ser atractives “com la robòtica”. Corbera va més enllà encara i no veuria desgavellada –posats a imaginar– una sèrie de televisió, “un *Merlí* que en lloc de filosofia fos d'enginyeries”.

Totes tres donen importància també a l'entorn, que determina moltes vegades la percepció que es té d'uns graus o d'uns altres. Borralleras diu que en va parlar, fa pocs cursos, amb noies que estudiaven a la Facultat de Ciències i Tecnologia. “Vaig quedar esgarriada de les respostes, algunes em van dir que els amics o la família els ho havien intentat treure del cap, això d'estudiar una enginyeria”. Els companys d'estudis de la facultat no fan cap diferència de sexes, “però sí a fora d'aquest àmbit, en les colles”. Si una noia deia que volia estudiar Multimèdia es podia trobar que li diguessin “que això de programar videojocs és de nois”. Borralleras pensava que aquestes idees eren cosa del passat.

A l'esquerra, Cristina Borralleras, cap del Departament d'Enginyeries, i a la dreta, Montse Corbera

Excepte en aquest curs de la pandèmia, ella és de les professores de la UVic-UCC que volta els instituts parlant amb els estudiants de Batxillerat quan han de decidir

quin serà el seu camí en els estudis superiors. S'adreça a les noies, els parla dels graus tècnics i científics: “Els dic que aquesta també és la seva opció”. Una cosa sí que sem-

Núria Cordero: “Tinc la sort de tenir una família que sempre ha valorat la mecànica i la tecnologia”

Vic/Fonollosa Núria Cordero, de Fonollosa (Bages), estudia ara segon curs d'Enginyeria Mecatrònica, i només coincideix amb dues altres noies a les aules, en una carrera en què els nois són el 90% dels matriculats. Hi està acostumada. Ve d'estudiar un grau mitjà de formació professional en Telecomunicacions i un grau superior en Automatització i Robòtica en què era l'única dona. La vocació, la tenia molt clara. “Tinc uns pares i una família que han valorat sempre molt la mecànica i la tecnologia”. I ella ho ha heretat. Disfruta amb la part mecànica d'un motor però sobretot amb la robòtica, que va descobrir quan feia ESO, el dia que a l'institut va poder remenar un robot, “tot i que era molt simple”. Per això veu tan important que a la Secundària tothom pugui provar, imaginar “on pots arribar amb la tecnologia”. Cordero té dislèxia, i li costa la comprensió lectora, però alguns professors es van adonar del seu potencial immens, i que això no podia ser-li una barrera. A la facultat, els professors “ho saben” i s'hi adapten. No està essent fàcil, però se'n surt, “i està molt clar que una enginyeria tant se la pot treure una noia com un noi”. El seu somni: continuar i fer un màster en Robòtica aplicada a la Medicina “per solucionar problemes de mobilitat”.

“100tífiques”, en línia amb els més joves per fomentar les vocacions

Vic La professora Malu Calle participava aquest dijous, Dia de les Dones i les Nenes en la Ciència, en un xat amb alumnes d'un institut de Barcelona. És el segon any que es porta a terme aquesta iniciativa, impulsada des de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) i el Barcelona Institute for Science and Technology (BIST), amb el suport de la Generalitat. L'objectiu és posar en contacte els joves amb dones científiques, que té l'objectiu de “fomentar vocacions” entre els estudiants de sisè de Primària i primer d'ESO. En l'edició d'enguany, tota telemàtica, hi participaven simultàniament un centenar de centres. Al web <donesciència.cat> hi ha informació, i un apartat dedicat a dones científiques destacades.

ALBERT LLIMÓS

Matriculació total per sexe

► Facultat de Ciències i Tecnologia

Grau	% homes	% dones	Total
Biologia	52,3%	47,7%	174
Biotecnologia (GBIOTEC-09UV)	36,6%	63,4%	172
Enginyeria de l'Automoció	95,5%	4,5%	157
Enginyeria Mecatrònica	89,4%	10,6%	113
Multimèdia. Aplicacions i Videojocs	87,0%	13,0%	77

ALBERT LLIMÓS

era, professora de Matemàtiques, totes dues de la Facultat de Ciències i Tecnologia de la UVic-UCC

bla comprovada: les noies són rigoroses i autoexigents, bones qualitats per a la ciència. “Però potser tendeixen a pensar que *potser no ho faré prou bé*, i fins i tot els costa

més d'intervenir a classe, els nois són més llançats i ho fan encara que s'equivoquin”.

Les enginyeries tenen fama de difícils, “és una idea que hi ha en l'inconscient col-

lectiu”, diu Corbera. L'exemple que posa Borralleras és prou il·lustratiu: quan ella estudiava, la carrera era la llicenciatura en Informàtica. “Li van canviar el nom i

van afegir-hi *enginyeria*, i el curs següent vam passar de ser prop d'un 30 per cent de dones a un 10 per cent, i ja no s'ha recuperat!”. Una altra idea preconcebuda, perquè no són més complicades que Medicina, per exemple, una carrera científica que en els últims anys s'ha feminitzat absolutament (a la Facultat de Medicina les noies ja són les tres quartes parts del total de matriculats). No és descartable que influeixi en això la imatge més *humanista* d'aquesta carrera. La de formar-se per tenir cura de persones. “Però també la medicina necessita de dades, en la ciència tot acaba essent un únic camp”, apunta Malu Calle, especialista precisament en aquest àmbit. Que ara és molt d'actualitat perquè els analistes de dades, els bioinformàtics, estan demostrant que són imprescindibles per estudiar les de la pandèmia.

Totes tres coincideixen que també és important tenir referents, i les dones han brillat, però per la seva absència, a l'hora d'escriure les històries *oficials*. “El jovent es va fixant en coses a través dels models, és important tenir-ne”. Tot just ara comencem a descobrir que alguns avenços científics els havien fet dones i algun home se'ls havia apropiat. O que Marie Curie era en realitat Maria Skłodowska, amb una trajectòria més llarga i potent que la del seu marit, Pierre.

Tant Borralleras com Calle i Corbera reconeixen que no s'han sentit mai marginades o poc reconegudes pel fet de ser dones. Totes tres porten anys treballant a la Facultat de Ciències i Tecnologia, alguna d'elles des que era l'antiga Escola Politècnica Superior. “Soc afortunada, mai no he tingut la sensació de ser menystinguda per ser dona”, diu Corbera.

Paula Peñas: “Falta més informació, Multimèdia és un grau recent i la gent no sap ben bé què estudies”

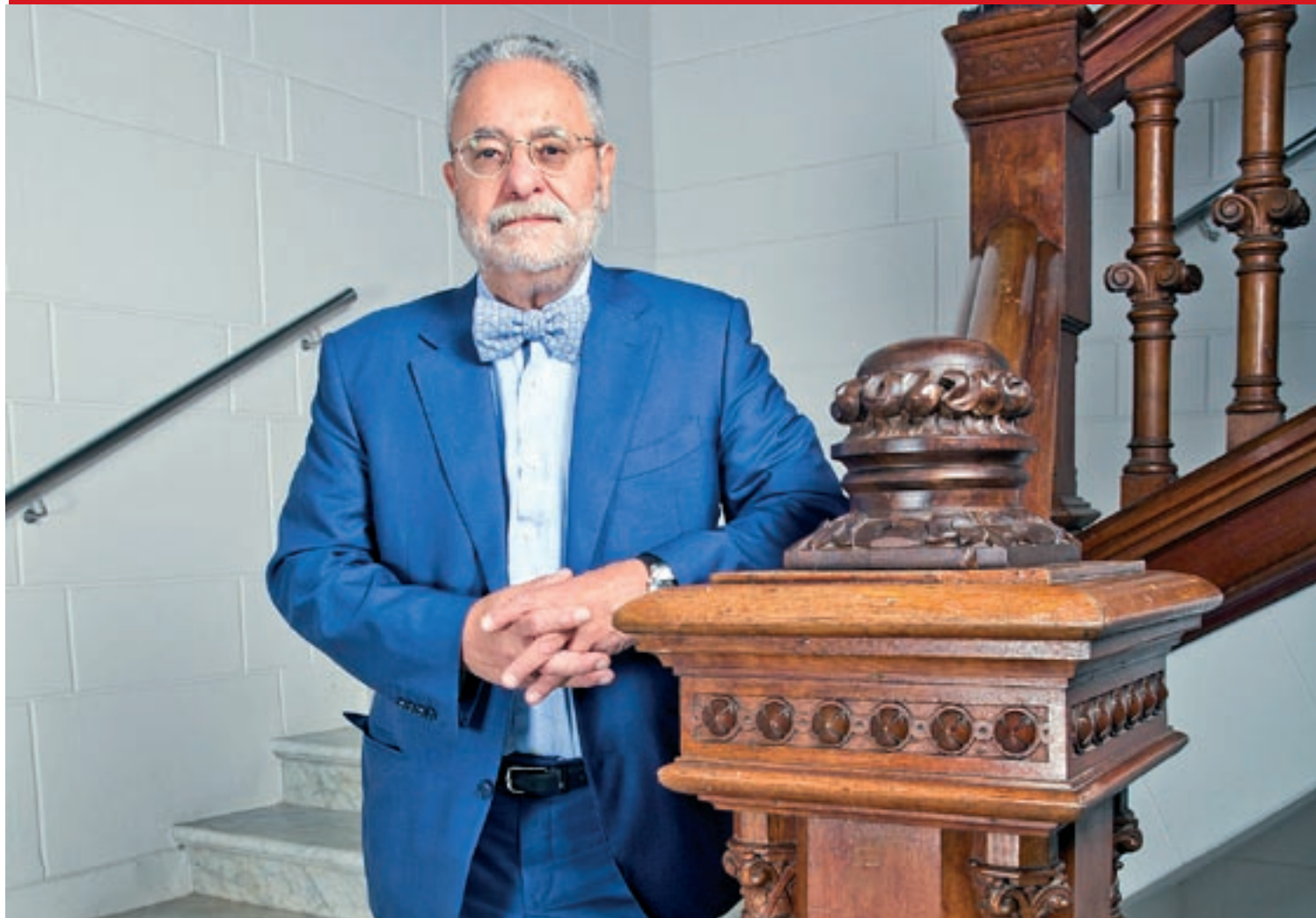
Vic/Ripoll Paula Peñas, de Ripoll, és estudiant de quart al grau en Multimèdia, Aplicacions i Videojocs. En el seu curs, són només tres noies, encara que coincideix amb més companyes en assignatures comunes amb altres graus. És una especialitat força nova, i encara poc coneguda que ha agafat fama de *carrera d'homes* perquè la part més vistosa és la programació per als videojocs. “La part més gràfica, en canvi, no és tan coneguda”, diu Peñas. I és la que li va cridar l'atenció a ella. Un vessant creatiu, que pot incloure des de treballar en fotografia fins a realització d'audiovisuals, entre altres possibles sortides. “Falta encara informació, és una carrera molt recent, a la majoria de la gent a qui li comento no sap ben bé què estic estudiant”. Ella tenia clar que volia matricular-se a aquest grau, però al principi “pensava més en les aplicacions, en el disseny de les interfícies”, però al fer les pràctiques en fotografia, a la mateixa universitat, va descobrir que li agradava més decantar-se cap a l'edició. Creu que s'hauria de fer més difusió d'aquest vessant, i potser així s'aconseguiria atreure més noies. Actualment, Peñas està compaginant el darrer curs amb la feina, al laboratori d'UMedia, on s'ha fet aquesta fotografia.

ALBERT LLIMÓS

“Ara es parla molt de salut mental, quan n’hauríem de parlar sempre”

Entrevista a Pere Bonet, director executiu de la Càtedra de Salut Mental de la UVic-UCC

Un referent en la medicina psiquiàtrica

Vic La Càtedra de Salut Mental es va crear l’any 2019 i és de les més joves de la UVic-UCC, compartida amb la Fundació Althaia, a més de ser la primera de Catalunya en aquest àmbit. Al capdavant, però, hi té un metge psiquiatre de llarga trajectòria i prestigi consolidat, el manresà Pere Bonet. Entre les responsabilitats que ha ocupat, hi ha la direcció de Salut Mental a l’Hospital Sant Joan de Déu de la Fundació Althaia o

la presidència del Clúster de Salut Mental de Catalunya, que actualment ocupa. Va assessorar la Generalitat en el Pla de Salut Mental i Addiccions de Catalunya i, recentment, ho ha fet en un pla paral·lel per al govern d’Andorra. Ha col·laborat amb l’ONU i l’OMS (Organització Mundial de la Salut). Entén l’atenció a la salut mental des d’una perspectiva àmplia, i creu que no la tenim prou present: “Ens fem anàlisis de colesterol, però no ens preocupem de la nostra salut mental”.

Vic

Jordi Vilarrodà

Després de parar el primer cop des del punt de vista sanitari, ens vam adonar que la salut mental seria una de les víctimes col·laterals d’aquesta pandèmia?

Ens en vam adonar força aviat. Els que estem a la càtedra o els altres companys del CESS (Centre d’Estudis Sanitaris i Socials) estem vinculats a centres sanitaris, i per això el primer granet de sorra que vam procurar aportar va ser el de cuidar els cuidadors, donar consells als sanitaris que estaven a primera línia. I seguidament, fer-ho d’una manera més professional, amb un programa d’ajut en format *webinar*. No pensant només en malaltia, sinó en qüestions d’adaptació. És a dir, no només resistir sinó adaptar-nos.

La interrupció del contacte entre metges i terapeutes amb els pacients durant el

confinament va provocar un empitjorament de la seva salut?

Les xifres definitives les tindrem d’aquí a un temps, si volem fer un registre correcte de l’impacte de la pandèmia. En alguns casos, però, s’han fet més visites totals l’any 2020 que el 2019, si comptem les tele-

“Ha augmentat l’insomni, una alerta que el nostre cervell està patint”

màtiques. Hi ha hagut una adaptació per no deixar les persones desateses. Parlo de llocs concrets, s’ha de veure què ha passat en tot el sistema sanitari. En casos de persones amb malalties psiquiàtriques greus (esquizofrènia, trastorn bipolar o psicosis cròniques) per a les

quals ha estat difícil anar a fer activitat de club social o rehabilitació en centres de dia, hem vist que tenia bona acceptació de fer-ho per via telemàtica. A l’àrea de Vic i Manresa hi ha gent que resideix en pobles i els és més còmode participar en les activitats des de casa que atansar-se a un centre de dia. Hi ha hagut més participació que abans, fins i tot. O sigui, que haurem de veure quins canvis introduïm en la nostra manera de relacionar-nos. Tota amenaça és una oportunitat.

Hi ha repercussions negatives, també?

És clar. Fa poc ha sortit un estudi als Estats Units que la mortalitat per Covid-19 en persones amb esquizofrènia ha estat superior. Tot i que sabem que les persones amb aquesta patologia ja moren, de mitjana, uns 15 anys abans que la població de referència de la seva mateixa edat per altres patologies, encara no es pot establir una

relació causa-efecte amb la Covid.

En persones amb problemes cognitius, l’aïllament i la manca de contacte afectiu amb la família—sobretot els que viuen en residències— els ha afectat?

L’evolució neurològica, de la malaltia de base, hauria de ser la mateixa. Altra

“El primer que vam procurar va ser cuidar els cuidadors, els de primera línia”

cosa és l’expressió d’aquesta malaltia, en què els ha faltat referents al costat, aquella relació que els ajuda. La persona amb un dèficit cognitiu necessita mantenir unes activitats, tenir una xarxa social. I això sovint no se’ls ha pogut donar, i hem tingut

dificultats de seguiment. En el cas dels que viuen a casa seva sí que cal dir que la solidaritat dels veïns, de les farmàcies, de les botigues i de tot l’entorn s’ha notat. Som un país amb xarxa social, i aquesta xarxa ha ajudat a tenir-ne cura.

En les persones que pateixen aquests problemes cognitius, la Covid-19 es manifesta amb més gravetat?

Sí. Hi ha estudis—també als Estats Units— sobre persones amb un dèficit cognitiu lleu que han tingut afectacions significatives quan han estat malalts de Covid-19.

Hi ha persones que han perdut familiars i no han pogut ni celebrar un funeral. O en el pitjor dels casos, saben que aquella persona propera va morir sol en una UCI. Què en farem, del dol?

El dol per ell mateix no és una malaltia, però quan es complica sí que ho pot ser perquè és un procés *desadaptatiu*, en què la persona no s’adapta a aquest tipus de situació. Tenim recomanacions de com elaborar el procés, que és de negació primer i després de ràbia.

Ens falta el ritual...

Sí, perquè a part de ser animals socials, necessitem fer una litúrgia. Doncs fem-la de manera ordenada: si en el comiat d’algú només hem estat tres persones, després podem fer algun tipus de cerimònia. Per exemple, dipositar en un lloc els seus records, allò que li voldríem haver dit... hi ha una sèrie d’eines per ajudar en aquest camí i que apliquem en altres circumstàncies. Per exemple, si la persona mor en una malaltia llarga, es donen sensacions contradictòries entre els mateixos cuidadors (com la de culpa d’haver pensat que tant de bo déu se l’emportés) i en una mort sobtada, la recança de no haver-te’n pogut acomiadar.

En aquest any, gairebé, de pandèmia, han crescut les complicacions entre persones que abans no tenien cap problema de salut mental?

El que ha augmentat és l’insomni. Que no és una malaltia, sinó un símptoma. Però és un senyal d’alerta que indica que el nostre sistema nerviós central està patint d’alguna manera. Tant si és per agafar el son com si és el que en diem insomni de matinal. Despertar-se dia a dia dues o tres hores abans del que és normal pot ser un símptoma que estem començant a debilitar-nos. L’altre fenomen creixent és l’angoixa, que no és més que una alerta desenfrenada. El mateix sistema d’alerta del cervell és el que si augmenta massa provoca angoixa. I si es manté en el temps, pot generar un estat depressiu.

I aquest és el problema, que no tenim clar l'horitzó final...

Estem davant d'una situació d'incertesa, i si no tenim eines per sortir-nos-en, és pitjor. En qualsevol situació desfavorable, si sabem que està limitada en el temps o que podem fer alguna cosa per sortir-ne, se'ns alleugereix l'angoixa. I si la persona és patidora de mena o no té una bona xarxa social, són factors que juguen en contra.

Per evadir-se d'aquesta angoixa, hi ha qui ha buscat una sortida en les drogues, per exemple?

Hem de vigilar si hi ha més consum de tranquil·litzants, d'alcohol o de jocs en línia. Les addiccions es poden manifestar de moltes maneres. Són una forma d'automedicació. El circuit cerebral de les addiccions i la recompensa, és el mateix amb substància o sense.

Haurem d'anar veient què ha passat amb aquestes addicions,

comparant dades d'any a any, i fixar-nos en les del 2022, no només les d'aquest any. Les repercussions de la crisi de 2008, en salut mental, les vam veure al cap de dos anys. Els determinants d'emmalaltir, en salut mental, estan fora del sistema sanitari. És a dir, formen part de l'ambient social, econòmic, laboral, educatiu... Des de la càtedra volem tenir visió àmplia.

Una de les línies en què posava èmfasi la càtedra era la de la inserció laboral. La pandèmia ha afectat aquesta línia de treball?

Vam fer el primer curs del programa Peer to Peer, per a la inserció laboral de persones amb malalties mentals, i la setmana que ve comencem el segon. Som els primers de l'Estat que ens hem llançat a fer un curs d'aquest tipus amb remuneració econòmica

per als que hi participen. Han rebut una formació i han passat a col·laborar amb els recursos sanitaris, durant unes hores a la setmana. Això serveix per a l'empoderament d'aquestes persones, però també canvia sensibilitats en els equips professionals, que a vegades es relacionaran amb persones que havien tractat com a pacients. És un salt qualitatiu. Per cert, en la integració al mercat laboral ordinari, les xifres d'ocupació de persones amb problemes de salut mental són les mateixes que les de la població en general.

Les malalties mentals són les més estigmatitzades en l'àmbit sociolaboral?

És freqüent aquell cas d'haver de dir que tens una hepatitis per no dir que tens crisis de pànic o un episodi depressiu major. Volem incorporar la detecció i el maneig de les condicions de salut mental en l'àmbit laboral. Ara es parla de salut mental,

quan n'hauríem hagut de parlar sempre. A vegades, una empresa és tan important parlar del sou com del clima, les relacions, les actituds d'uns amb els altres.

El projecte que s'havia creat per atendre menors no acompanyats, s'ha pogut posar en pràctica?

El projecte està iniciat i no s'ha pogut seguir de la manera que nosaltres voldríem a causa del confinament. Perquè es tractava d'interactuar amb ells fora dels seus centres. Els confinaments variables que tenim ens condicionen molt. Aquests menors són persones amb un problema d'adaptació i amb unes condicions desfavorables, no són malalts. Ara bé, si des del punt de vista educatiu o laboral no es fa res, potser d'aquí a un temps ho poden acabar essent.

“Els menors no acompanyats no són malalts. Però si no actuem, ho podrien ser”

“Al servei de la persona”

Bonet és partidari que el pacient participi en el tractament

Vic

J.V.
La Càtedra de Salut Mental es vol especialitzar en algun àmbit concret?

Fem un curs de postgrau de Trastorns de Conducta i un altre en Salut Mental en Discapacitats. I per a l'octubre, hi ha un màster en Trastorns de Conducta en l'Adolescència. En això ens especialitzem, en trastorns de conducta, que són l'epifenomen de moltes coses. I estem intentant establir un altre màster en Innovació en l'Atenció en la Salut Mental. Al servei de la persona, no del diagnòstic, i amb una visió molt integral. Aquesta no és una càtedra de psiquiatria ni de psicologia, és de salut mental i això és una oportunitat. Hem de crear teoria, conceptes i recerca en la visió global d'una persona enmig de la comunitat, de la qual vol ser partícip.

Insisteix en una visió global, un abordatge dels problemes de salut mental des de moltes perspectives. Cal tenir en compte tot l'entorn del malalt?

En medicina, diem que cal demanar la seva opinió: què et passa, des de quan i per què et penses que et passa. La persona participa en el seu desenvolupament. Primer ha d'haver-hi una bona legislació, que és com la teulada. Després, uns serveis orientats a treballar en equip: tots estem en la mateixa taula i opinem sobre aquella persona, cadascú des de les seves competències. I tercer, un pla terapèutic sobre aquella persona que inclogui les seves relacions, les condicions en què viu... i en el transcurs de la vida. Hi ha problemes de salut men-

Pere Bonet vol impulsar un màster en trastorns de conducta d'adolescents

tal que es poden iniciar en la preadolescència. Hem de pensar que a aquesta persona li hem de facilitar que estigui en la comunitat, no que la tinguem apartada.

Vostè va intervenir en l'elaboració del Pla de Salut Mental 2017-2020 de Catalunya, que plantejava un abordatge global. Com ha funcionat?

La bona notícia, d'entrada, és que es va poder posar en marxa. Hi havia encara el conseller Comín, i vam incrementar un 20% el presupost en salut mental. Això ha tingut un impacte real en els serveis, perquè la nostra despesa no és en màquines, és en hores. A Osona i el Bages, per exemple, podíem tenir una compra de serveis en salut mental de 23 euros per habitant, quan la mitjana de Catalunya era de 49 euros. Ens hem anat igualant. S'ha

treballat en un pla de salut mental i addiccions per a casos d'alta complexitat, que ara es pot començar a desplegar. Li poso un exemple: tenim a Catalunya unes 5.000 persones entre 15 i 29 anys que presenten un trastorn de conducta disruptiu, consum de substàncies i danys cerebrals o discapacitats. I dins d'aquestes, tenim un nínxol que no teníem, de persones desvinculades, de les quals un 15% fins i tot han passat per presó. Del total, també n'hi ha unes 500 que estan desvinculades dels serveis. Una de les fites importants del pla era identificar aquestes persones, per exemple quan se'ls atén d'urgències. S'ha fet una gran actuació, però hem de continuar fent-ne el seguiment. La medicina, ja ho diem, no ho pot resoldre tot, però pot acompanyar.

Accediu al contingut prèmium d'el9nou.cat

Si sou subscriptors d'EL 9 NOU registreu-vos a el9nou.cat

Si encara no en sou, feu-vos-en entrant a el9nou.cat/subscriute

EL9NOU.CAT

EL9TV.CAT / EL9FM.CAT / 9MAGAZIN.CAT

Els estudiants de Medicina i Infermeria de la UVic-UCC han entrat als centres sanitaris en plena pandèmia fent les pràctiques dels seus estudis o donant suport davant la manca de professionals. Han viscut la crisi de la Covid-19 al peu del canó.

Els estudiants d'Infermeria i Medicina, a primera línia de foc

La Covid-19 ha posat en valor els estudis relacionats amb la salut

Vic

Rita Sardà / Adrià León
El sistema universitari ha quedat afectat per la pandèmia i les facultats de la UVic-UCC s'han vist obligades a readaptar-se. La Facultat de Ciències de la Salut i el Benestar (FCSB) ha hagut de gestionar i agilitzar la incorporació de l'alumnat del grau en Infermeria als centres sanitaris davant la situació excepcional provocada per la Covid-19. En el cas de la Facultat de Medicina, s'han gestionat les pràctiques curriculars de tercer i quart curs en centres sanitaris i en alguns casos ho han fet directament en espais o serveis que tractaven pacients Covid. Tot un repte.

LA PANDÈMIA HA DESPERTAT VOCACIONS

La saturació hospitalària i l'escassetat de personal van fer que molts estudiants d'Infermeria s'incorporessin al món laboral de forma immediata; uns, malgrat no haver finalitzat el grau, es van adherir a la crida sanitària per donar suport a primera línia; d'altres, van haver de fer les pràctiques de grau en entorns marcats per la pandèmia. La xifra d'alumnes de la UVic-UCC que es van incorporar al mercat laboral en aquell moment encara no es disposa. Xavier Palomar, cap d'estudis de la FCSB, explica que "el Departament de Salut va demanar els contactes dels alumnes, i ho van fer directament. Des de la universitat no en vam portar el compte". Palomar, que compagina la docència amb l'assistència, afirma que la situació va ser "molt dura, molt cruel. Veure la mort en el vessant més sol de les persones ha d'haver marcat els futurs infermers i infermeres". "Si per als professionals que fa anys que treballem no ha sigut una situació agradable de viure, per als estudiants entenc que no ha hagut de ser gens fàcil", afegeix. Eva Rovira,

coordinadora del grau en Infermeria, afegeix que serà una generació de professionals assenyalada per la pandèmia. "Quan els estudiants es van incorporar laboralment, els hospitals eren hospitals de guerra", apunta Rovira. Palomar té constància de professionals que fa anys que treballen en l'àmbit sanitari i que han abandonat la professió. En contraposició, però, la professora Eva Rovira afirma que la situació excepcional ha sigut motiu perquè molta gent comencés la carrera. De fet, aquest curs 2020-2021 el grau en Infermeria compta amb tres línies de primer curs quan "només en teníem pla-

"La situació viscuda marcarà els futurs infermers i infermeres"

nificades dues. Ha sigut un efecte crida", apunta el cap d'estudis de la FCSB. La pandèmia ha ajudat a visibilitzar la professió d'infermeria: "És una professió discreta i amb la pandèmia s'ha fet visible que els infermers són els que estem 365 dies, 24 hores i 7 dies a la setmana amb els pacients", apunta Palomar. "L'empremta i la visió que deixem és la humanista, d'un subjecte actiu i no passiu. Tenim davant una persona, no és el senyor del 23 o la fractura de fèmur. Cal comprendre qui és la persona, qui soc jo i com ens relacionem". Són paraules d'aquests professionals parlant sobre l'empremta que deixa la UVic-UCC en els estudiants d'Infermeria.

APRENDRE MEDICINA AMB UNA NOVA MIRADA

Per altra banda, el doctor Carles Blay, vicedegà acadèmic de la Facultat de Medicina i metge de família, explica el plantejament que van adoptar els estudiants del grau en Medicina en el perí-

ode de pràctiques del passat mes d'octubre, durant la segona onada: "Tots van entendre que la situació era la que era i a partir d'aquí calia adaptar-se i treure'n el màxim profit formatiu". Blay assegura que els estudiants estan vivint l'experiència "com una oportunitat d'aprendre medicina des d'una mirada totalment nova i que, possiblement, no tornaran a viure". Blay ha constatat que la vivència d'aquest fet sanitari històric no ha fet altra cosa que augmentar la vocació dels estudiants de Medicina.

Per a la Facultat de Medicina va ser tot un repte haver de convertir en menys de quaranta-vuit hores tot un sistema docent de caràcter presencial en un règim cent per cent en línia. "El nostre repte va ser assolir-ho i alhora mantenir el model pedagògic", matisa el doctor. També ha fet un pronòstic de l'impacte de la Covid-19 a la Facultat de Medicina: "Estarà molt present en totes les assignatures dels pròxims anys i recondicionará en part el model acadèmic. També influirà en el funcionament del nostre sistema sanitari i, per tant, en la manera en què caldrà formar els estudiants de Medicina". Blay fa un balanç positiu del moment que estem vivint: "La Covid-19 ha anticipat canvis substancials de les ciències mèdiques i socials, molts dels quals ja s'estava parlant, però que la pandèmia ha obligat a posar en pràctica".

El vicedegà destaca la capacitat de resposta i plasticitat que la Facultat de Medicina de la UVic ha tingut davant de la crisi de la Covid-19. Segons ell, pot haver estat superior a la resta de les facultats de medicina, probablement, pel seu tarannà dinàmic i flexible i el seu jove naixement. El doctor parla de l'èxit que han tingut les pràctiques dels estudiants, i fa un especial agraïment als centres i als professionals, i a la contribució del doctor Jordi Aliagué i la doctora Núria Roger, de la UVic-UCC.

Anna Sastre

"Aquesta experiència m'ha fet confirmar la meua vocació"

Vic

R.S./A.L.

Anna Sastre és estudiant d'Infermeria de la UVic-UCC i va respondre a la crida que demanava personal sanitari de reforç. Des del 26 de març es va incorporar laboralment a l'Hospital Universitari de Vic com a auxiliar d'infermeria. Després de dues setmanes fent quarantena, "quan vaig arribar el primer dia a l'hospital, vaig rebre el cop de realitat de la

Covid-19. L'hospital havia canviat, les entrades, els protocols, la forma de treballar...", assegura. Tot i que des de petita ja tenia clar que volia treballar en l'àmbit sanitari, i més endavant com a infermera, la situació de pandèmia, que descriu com a dura i difícil, l'ha fet reafirmar en la seva vocació: "Sempre he volgut tenir cura de les persones i poder-les ajudar en tot el que tingui a l'abast, i vull seguir-ho fent durant molts anys". Destaca, també, la importància de

Bruna Sala

"Encara recordo la imatge del primer pacient mort per Covid"

Vic

R.S./A.L.

Bruna Sala, d'Olost, va ser una de les moltes sanitàries que va auxiliar de manera voluntària els serveis mèdics, en concret a l'Hospital de la Santa Creu de Vic, poc després de decretar-se l'estat d'alarma. Un dels moments més durs per a aquesta estudiant d'Infermeria va ser veure el primer mort. "Recordo el primer pacient que va morir", explica. Es va pro-

duir la primera setmana d'estar formant part de l'equip sanitari de l'hospital. "Va ser una situació molt dura de veure, el pacient es trobava sol i sense la companyia de familiars", afegeix. Els primers protocols davant un pacient mort per Covid-19 era "cobrir-lo amb bosses de plàstic". "Em va impactar molt", expressa amb contundència.

Sala, després de rebre la trucada "d'auxili", es va incorporar a primera línia. "Va ser el primer dia

les pràctiques curriculars, que “és on adquireixes i aprens realment el rol d’infermera”, malgrat que els coneixements teòrics siguin necessaris.

Des del març i fins a l’abril, Sastre va estar treballant a plantes Covid, tot i que alguns dies també va fer-ho com a auxiliar a les UCI que s’havien creat exclusivament per a l’ocasió. “Va ser molt dur veure morir tantes persones en tan poc temps”, apunta. La situació a les plantes Covid “també era molt crítica, les persones estaven allà perquè no tenien llocs a l’UCI”.

Sastre, que és del Baix Penedès, es trobava lluny de la seva família durant aquest temps i les companyes de pis havien retornat al nucli familiar. Descriu una sensació de soledat i de cansament físic i psíquic complicat de portar en alguns moments. A l’hospital també hi havia situacions de desesperació, “de no saber què més fer per a certs pacients, o com fer-los veure alguna cosa positiva en els seus últims dies”, afegeix. Sastre reflexiona sobre la sensació de normalitat a l’hora de parlar de números d’ingressos, de persones intubades o de defuncions: “No podem pensar d’aquesta manera ni parlar de segons què amb aquesta normalitat”.

Sobre el suport psicològic per als professionals que van estar a primera línia, diu que l’Hospital Universitari de Vic els va oferir ajuda en cas que fos necessari. “Hi vaig pensar molts cops, però no m’acabava de decidir, pensava que hi hauria gent en una situació pitjor que necessitaria més suport que jo”.

que van repartir els famosos EPI”. Fins aleshores, assegura que el personal sanitari només es protegia amb màscares i la roba reglamentària. El que va començar sent un dia a l’hospital donant suport com a auxiliar es va convertir en llargues jornades hospitalàries, “sovint dotze hores seguides, parant vint minuts per esmorzar i vint per dinar”.

Va ser assignada el 21 de març a la tercera planta del Santa Creu per donar suport sanitari a l’equip d’infermers i metges que feia dies que combatien. “Recordo l’ambient que es respirava allà, el clima era tibant i estressant. Jo no podia reconèixer a ningú, ja que tothom anava tapat amb els vestits de protecció, les màscares i les ulleres. Va ser un moment molt impactant, la veritat”. Com a suport sanitari, a part de rentar-los, péixer-los i fer-los les cures, Sala i la resta de professionals eren el punt d’unió entre els pacients i les seves famílies. “La solitud dels pacients i els nostres torns de dotze hores ens van convertir en la seva família adoptiva”, reconeix. Explica que els pacients infectats pel virus estaven espantats, “no tenien gaire informació de què era i què feia el virus, però sí que sabien que podia posar fi a la vida de la gent gran, i això els feia tenir por”.

L’estudiant destaca la importància de “fer pinya” per actuar tots en una mateixa direcció, “crec que el que va fer més suportable aquesta situació va ser poder compartir planta amb companys, també estudiants, que es trobaven a la mateixa situació que jo”.

Maria Martínez

“He hagut de demanar ajuda. Plorava sense saber el perquè”

Vic

R.S./A.L.

La reusenca Maria Martínez és estudiant de tercer de Medicina. Va fer les pràctiques al CAP Sagrada Família de Manresa durant la segona onada de la pandèmia, entre octubre i novembre. La reflexió que expressa amb més contundència és l’aspecte psicològic de la situació. Durant les pràctiques no era conscient de tot el que passava, “no li donava

importància”, i no va ser fins acabades les pràctiques que va patir les conseqüències psicològiques que comporta la situació actual. “He anat a veure el psicòleg, plorava sense saber per què i al final t’adones que t’han privat del que et fa ser humà. Sembla que no es vulgui acceptar, i no passa res, jo he demanat ajuda”, expressa.

Martínez, de 21 anys, “era el pack de la metgessa”, sovint anaven a casa de les persones que no podien acudir al CAP a fer-se la

PCR i s’encarregava de tasques com prendre la pressió o la temperatura. Martínez destaca la importància del treball en equip entre infermeria, metges i metgesses. “Quan acabàvem sortia jo o la metgessa i entrava la infermera per fer les tasques d’infermeria, ja que tothom té el seu paper”, afegeix. Martínez ha viscut el període de pràctiques a Manresa, ja que “sempre tenia la por de portar el virus a casa”. El sentiment de culpabilitat hi és molt present, ja que “si passés alguna cosa a casa, pensaria que és culpa meua, la que està en contacte amb gent contínuament soc jo”. “La gent, sobretot els joves, creuen que no els tocarà a ells, que el problema no existeix, i la realitat és que ara ens trobem a les UCI amb gent jove, gent molt jove”, conclou l’estudiant. Ressalta la bona gestió acadèmica que està fent la Facultat de Medicina de la UVic-UCC. “Hem pogut seguir en directe una intervenció en una sala d’hemodinàmica de l’Hospital Sant Pau a través de la plataforma Zoom. Aquestes pràctiques no les podem fer presencials, però és com si estiguéssim allà, la gestió de la universitat està essent molt bona”, explica. “Va ser i és una situació irreplicable”, afirma. Amb esperança, creu que la situació també ens ajudarà com a éssers humans a donar-nos compte que ens falta molt, “no ens hem de sentir indestroctibles, en moments així ens adonem que no sabem res i que hem de continuar apostant per la investigació”.

Laura Borràs

“Sense el coneixement de la carrera no hauria sabut per on començar”

Vic

R.S./A.L.

“Surrealista”. Aquesta és la paraula amb la qual Laura Borràs defineix la seva experiència a primera línia, durant les pràctiques del tercer curs de Medicina a l’Hospital Universitari de Vic. Va fer les pràctiques durant la segona onada de la pandèmia i destaca la importància dels coneixements adquirits al llarg del grau i apunta que han estat imprescindibles

per fer front a la situació de pandèmia viscuda. “No hi havia res que ens pogués preparar per a la situació que vam viure, però sense els coneixements de la carrera no hauria sabut ni per on començar”.

Borràs explica que, amb tant volum de pacients, semblava difícil recordar les cares i els seus noms. “D’entrada no penses que puguis desenvolupar una connexió emocional prou sòlida, però a mesura que passen els dies, ja arribes a l’hospital preguntant

com està la pacient d’una determinada habitació, si ha passat una bona nit el pacient que avui té una prova important, si el tractament està funcionant, i quan la pandèmia estava en el punt més delicat, si havien sobreviscut a la nit”, explica l’estudiant. “Ha estat molt difícil separar el dia a dia de l’hospital de la vida que tens fora”, afegeix.

Els sentiments viscuts durant les pràctiques que destaca són, sobretot, la frustració i la indignació. Per una banda, “era molt desesperant veure com dia a dia hi havia més pacients ingressats, més pacients crítics i més morts, mentre que no hi havia cap mena de tractament 100% efectiu contra la malaltia i l’únic que es podia fer era mirar i esperar que els pacients milloressin”. D’altra banda, afirma sentir molta indignació: “No només érem la comarca amb més casos de Catalunya, sinó que també la ciutat i l’hospital amb més càrrega assistencial, i mentrestant a les notícies no es paraven d’anunciar tancaments de festes multitudinàries i d’altres incompliments de les normatives”. Expressa amb indignació que veure cada dia el patiment de les persones a costa de gent absolutament desconnectada dels conceptes de l’empatia i la responsabilitat, ja no ciutadana, sinó humana, “era absolutament descoratjador”. “Molts aplaudiments al principi i després, abandonem els professionals sanitaris en una lluita que encara no ha acabat”, conclou.

El 'backstage' de la universitat

Desenes de persones treballen entre bastidors en feines que són essencials per al bon funcionament d'una universitat

Vic

Roger Isern / Aleix Castells

L'Àngela, l'Àlicia, en Jaume, en Gerard i la Montse són alguns dels molts noms que vetllen perquè la UVic estigui a punt dia rere dia. Els primers a posar-se l'uniforme de feina són l'equip de neteja. Amb els guants i la mascareta posada comencen a desinfectar despatxos, rectorat, recepció... i la resta d'instal·lacions. Àngela Govern és la nova cap de l'àrea de neteja després de gairebé 20 anys treballant a la universitat. Hi va arribar el 8 d'abril de 2001 després de treballar a la carnisseria familiar d'Hostalric (la Selva). Des del primer dia se sent còmoda i agraïda per l'oportunitat, sense pensar-se mai que estaria tant de temps treballant i en l'actualitat ser la coordinadora del departament. Des de fa 35 anys viu a Vic, està casada i compagina la seva feina amb una de les seves passions, caminar pels cims més destacats de la comarca com la Creu de Gurb o la Creu de Malla. El dia a dia de l'Àngela és organitzar les tasques de les 20 persones que treballen al Campus Miramargés i supervisar la resta que ho fan a Torre dels Freres i a Casa Convalescència. La supervisió, als anys anteriors, era un funció realitzada per Glòria Ibáñez, fet que l'Àngela agraeix quan agafa el seu testimoni: "La Glòria va fer una feina increïble. Tinc el llistó molt alt, però ho intento fer de la millora manera possible". Com a anècdotes recorda una inundació que va afectar per complet l'edifici A de l'edifici Miramargés o una altra que va succeir a la biblioteca.

I en un dels espais que coordina l'Àngela, hi trobem Àlicia Enciso. Fa 14 anys que treballa a la UVic. Als 23 anys va tenir el seu fill,

quan estava estudiant la carrera d'Empresarials, fet que la va portar a deixar els estudis per treballar durant 13 anys en una multinacional farmacèutica. L'Àlicia va emigrar des del Paraguai fins a aterrar a Vic en un mes fred de gener. Amb serenor, ens explica que va decidir creuar l'Atlàntic per millorar el seu nivell familiar: "És dur sempre deixar el teu país, la teva cultura, però vaig trobar gent molt bona aquí". Tot ens ho descriu amb un català perfecte, o com diu ella un "català de carrer". Emocionada i agraïda, ressalta l'ajuda de professors i alumnes per millorar el seu català i destaca que "m'agrada integrar-me en el lloc que treballa, en el lloc on soc, i de veritat que estic molt agraïda amb tota la gent del meu voltant. Al final, com diuen, no tens tot el que vols però estimes tot el que tens. I això és el que em passa amb la meva feina i l'entorn que m'envolta".

"Jo no m'amago de la meua malaltia". Montse Leiva és la recepcionista de tardes de l'edifici Miramargés. Va arribar a la UVic fa gairebé dos anys, després de més de 25 a l'empresa Bon Preu. A través de l'Associació de Disminuïts Físics d'Osona (ADFO) va entrar en una convocatòria per obtenir una plaça a la UVic. Això sí, molts no sabien la història que portava al darrere. La Montse pateix una malaltia anomenada retinosi pigmentària, que afecta la seva vista reduint-li el camp de visió progressivament amb el pas dels anys. Aquesta malaltia li van detectar als 21 anys, moment en què es treia el carnet de conduir i començava a notar la falta de visió en les hores de poca llum. El primer diagnòstic va ser dur, explica: "La primera vegada que em va visitar el metge després

del diagnòstic em va dir que als 30 anys ja no hi veuria". Després de la primera opinió, en va consultar una segona, que li va rebaixar la por i li va comentar que el futur de la malaltia era incert. El temor de la Montse la va fer arribar al punt de voler tirar enrere el seu casament, fet que tenia plantejat abans de saber el diagnòstic. Tot i així, destaca que es va quedar amb una frase després de la visita: "Has d'aprendre a conviure amb la malaltia". A partir d'aquest moment, el canvi de la Montse va ser en positiu a nivell psicològic i de vida, ja que va aprendre a viure i conviure amb ella. Des que va arribar a la UVic se sent

valorada en la seva àrea i agraïda per l'oportunitat que ha obtingut. A hores d'ara, amb 46 anys, continua tenint visió amb les dificultats habituals que li provoca la malaltia, però no li impedeixen treballar ni realitzar les seves funcions. La relació amb altres departaments és directa, com el de manteniment, amb el qual es comunica per realitzar diferents tasques de conservació de les instal·lacions.

Jaume Cristòful i Gerard Lagonigro treballen a l'àrea de manteniment. "La nostra feina és una mica menys rutinària", expliquen. Un dia toca fer una instal·lació elèctrica i l'altre fer tasques

de pintura. I des de fa més de tres dècades, en Jaume aporta el grau d'experiència necessària perquè tot funcioni correctament. Des de molt jove havia treballat en el món de la construcció, de fuster d'antiguitats i de pintor pel seu compte. Fins que va aconseguir la feina a la UVic, quan estava apuntat a l'INEM, a través d'una oferta de feina. A banda de les seves tasques, també organitza la caminada popular de la universitat i recorda, amb molt d'afecte, el vincle emocional amb molts estudiants, sobretot en l'època en què el plató de televisió estava ocupat per un bar dirigit pels mateixos alumnes.

A dalt a l'esquerra, Àlícia Enciso i Àngela Govern fa 14 i 20 anys, respectivament, que treballen a la Universitat de Vic. La seva feina era imprescindible fins ara, però amb la pandèmia encara ho és més per la necessitat de garantir les mesures d'higiene pel coronavirus. Al costat, Montse Leiva, recepcionista del Campus Miramargès a les tardes. És la primera persona que es troba qui entra a la UVic i la veu que hi ha darrere el telèfon. Al costat, Jaume Cristòful i Gerard Lagonigro. Treballen a l'àrea de manteniment i són els encarregats del bon funcionament de les instal·lacions. (Fotos: MARC SANYÉ I ALBERT LLIMÓS)

Un dels seus companys és Gerard Lagonigro, una persona nerviosa i extravertida. Des de fa 13 anys treballa a la universitat i aquest és el seu primer curs a l'edifici Miramargès, ja que els 12 anteriors havia estat realitzant aquestes tasques al de la Torre dels Frares. Apassionat de la fusteria, va arribar al seu actual lloc de treball gràcies a un conegut que li va comentar que estaven buscant una persona per a aquesta àrea. Anys abans, Lagonigro havia estat en el món de la fusteria i arreglant televisors. També va treballar durant tres anys a Sant Hipòlit de Voltregà en la construcció d'avionetes monoplaça i biplaça. El dia a dia, com defineix Lagonigro, "és sempre diferent, ja que un dia has d'arreglar el so d'un projector i l'altre pintar una paret". La paraula *rutina* no existeix per ell, en una feina on explica que aprens de tot i fas de tot, fet que t'ajuda a millorar en algunes coses que mai t'hauries plantejat. En el seu temps lliure, quan la seva filla l'hi permet, li agrada anar a caminar i gaudir dels paisatges de la comarca.

La pandèmia ha marcat un abans i un després en les seves feines. Preguntem a l'Àngela i l'Àlícia si han tingut por en algun moment. "Nosaltres, com a treballadores, hem tingut molta sort tant a la universitat com a

la nostra empresa [Deyse, l'empresa encarregada de contractar el personal] perquè han assegurat, d'alguna manera, que el nostre lloc de feina sigui el menys perillós possible. Portem mascareta, guants i productes de neteja que deriven del lleixiu". La pandèmia, com ja sabem, ha estat una etapa dura. Per desconnectar d'aquests moments, a l'Àngela li agrada sortir a caminar pels voltants de Gurb. L'Àlícia, en canvi,

intenta evitar-se viatjant a través de la lectura de llibres. Confessa que "soc una *friki* de la lectura. Puc saltar d'una novel·la negra a una novel·la històrica, passant per d'altres conspiratives com el Club Bilderberg". Per la seva banda, en Jaume des que té 18 anys està atrapat per la febre del "boig pel bolet". Una afició, però, que ha deixat pas a una altra de molt ambiciosa. Ha col·leccionat fins al moment més de

3.500 discos de vinil, que ha adquirit a diferents mercats d'arreu de Catalunya. De fet, amb l'ajuda del seu fill, en Pau, va fer una exposició de vinils a la universitat per compartir-ho amb tots els estudiants i professorat. Una passió que tant en Jaume com la resta de personal de la UVic transmeten cada dia a tothom per seguir cuidant la universitat.

Després de dues dècades treballant a la UVic, Àngela Govern és cap de l'àrea de neteja

"És una feina gens rutinària, un dia estàs pintant i l'altre arreglant la instal·lació elèctrica"

Montse Leiva és la primera persona amb qui es troba algú que entra a la universitat

“No valorem prou la feina que fa la UVic”

Gil Sansalvador va estudiar Empresarial i ADE

Vic

Eloi Puigferrer

Les facilitats que la UVic-UCC proporciona als seus estudiants per compaginar més d'una carrera va ser el punt diferencial que va convèncer Gil Sansalvador, gerent del Consell Empresarial d'Osona i membre de l'Alumni, per posar-hi un peu a dins, decisió de la qual no s'ha penedit ni en un sol moment. “Si pogués tornar a escollir, tornaria a anar a la UVic, tot i que potser escolliria una formació més transversal o l'oferta de

formació continuada que hi ha actualment”, afirma ell mateix.

Actualment, ja amb una perspectiva molt més diferent de quan estava estudiant, Sansalvador valora molt positivament la feina que fa la universitat. “És una barreja perfecta entre coneixement i proximitat, i combina perfectament el vessant educador amb una ciutat acollidora i de bon viure. Vic conforma tot el campus de la UVic”, diu. Però, malgrat això, Sansalvador lamenta que, en algunes ocasions, es menystingui la

Gil Sansalvador forma part de la junta d'Alumni de la UVic com a representant d'Empresa i Comunicació

seva bona feina. “A vegades no valorem prou la feina que fa la UVic-UCC, ja que, tot i ser el mateix títol, a vegades

se li dona menys valor”, afirma, “però si tothom tingués l'oportunitat de poder-hi anar, veuria que és una excel·lent

universitat i que, un cop en el món laboral, els estudiants de la UVic són com de qualsevol altra universitat”.

“El pas per la UVic va ser una bona etapa”

Eudald Mena es va llicenciar en CAFE el 2013

Miami

E.P.

Els estudis de Ciències de l'Activitat Física i l'Esport (CAFE) que va cursar a la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya van permetre a Eudald Mena entrar a formar part de l'estructura internacional que el FC Barcelona té arreu del món, arribant a ser director d'algunes de les acadèmies a l'altre costat de l'Atlàntic. “Vaig estar al capdavant de dues acadèmies al Canadà, i actualment m'han destinat

a Miami. Els coneixements que vaig aprendre, a més del nivell d'anglès, van ser claus per arribar-hi”, explica Mena.

En el seu cas, va escollir la UVic per la proximitat que li oferia, ja que afirma que “no em venia de gust anar a viure a un altre lloc, i em va semblar que em quadrava tot millor si mantenia la vida que tenia”, i no se'n penedeix. “Recordo el meu pas per la UVic com una bona etapa, i ara, si hagués de tornar a escollir, sabria que és una molt bona opció”, explica. “El millor va ser poder compartir la carrera amb altres

Eudald Mena és ambaixador de la UVic al Canadà i als Estats Units, on treballa per al FC Barcelona

persones com jo, malalts de l'esport i amb ganes de fer moltes coses. M'hi sentia molt a gust”, diu. I és precisament

per això que, malgrat ser lluny, mai s'ha desvinculat de la seva universitat. “Soc ambaixador internacional i

assessoro els estudiants que vulguin venir al Canadà, tot i que ara tocarà canviar-ho per Florida”, conclou Mena.

“Val la pena mantenir un vincle amb la UVic”

Carme Bravo és de la primera promoció de Magisteri

Vic

E.P.

L'empenta i la il·lusió de persones com Carme Bravo va ser cabdal per al naixement de la que ara és la carrera de Magisteri a Vic. “La primera promoció de professors que vam sortir de l'Escola Universitària vam ser els encarregats de portar el català a les escoles i d'omplir-les totes amb gent d'aquí”, recorda l'actual tècnica docent dels Serveis Educatius de Formació Permanent de la

Catalunya Central. I tot i que han passat molts anys d'ençà que Bravo es va diplomar, encara recorda un aspecte ben present a la UVic-UCC: la proximitat. “Aleshores ja érem com una família, ja que no érem massa. Ara tot és diferent, perquè ha crescut molt, però l'essència continua sent la mateixa”, afirma. Aquest any, la primera promoció hauria celebrat 40 anys des de la seva graduació, i tot i el pas del temps Bravo encara manté un vincle estret amb la universitat.

Carme Bravo a l'edifici Miramarges de la UVic, amb qui encara manté un vincle com a vocal de l'Alumni

“Val la pena mantenir un vincle amb la UVic, ja que la relació propera permet fornir i omplir de coneixement la

comarca i Catalunya. Estem en contacte per rebre alumnes en pràctiques, organitzar tallers i sobretot per man-

tenir el lligam a través de l'Alumni, que fa que sentim encara avui en dia la UVic ben a prop nostre”, conclou.

Tecnologia per a la participació

Investigadors de la UVic-UCC, en un projecte per implicar els ciutadans en les decisions

Vic

J.V. Intervenir en les decisions públiques utilitzant les tecnologies que tenim a l'abast és una possibilitat per a la qual les institucions s'interessen cada vegada més. I que els ciutadans troben a faltar en moments com el d'aquest diumenge, quan no hi haurà encara l'opció d'un vot telemàtic. La UVic-UCC participa ara en un projecte europeu –batejat com a CO3– que desenvoluparà un programari lliure de participació ciutadana. CO3 ja s'aplicarà aviat en proves pilot a París, Atenes i Torí, i pot marcar un camí de futur.

Ruth Sofía Contreras i Alejandro Blanco, tots dos del grup de recerca en Tractament de Dades i Senyals de la UVic-UCC, són els investigadors que s'han integrat en l'equip multidisciplinari i internacional que ha posat a punt aquesta tecnologia, i que implica entitats, empreses i centres de recerca de Catalunya, Espanya, Itàlia,

Una pàgina del web del projecte, sobre la participació amb realitat augmentada. Al requadre, Ruth Contreras

Grècia i França. “Cada vegada hi ha més ajuntaments, per exemple, que posen en marxa webs, aplicacions i altres recursos digitals per fomentar la participació”, diu Contreras. Però no sempre donen el resultat esperat. Sovint el

canal existeix però els índexs de participació són baixos, i només cal veure experiències amb els pressupostos que estan portant a terme ajuntaments d'Osona i el Ripollès.

La solució que hi veuen els investigadors és que la pla-

taforma de relació entre institucions i ciutadania sigui molt flexible. “Això permet que l'aplicació final pugui ser completament diferent per a cada projecte en què es vulgui fer servir”, afirma Contreras. Partint d'una

pàgina web i d'una aplicació per a dispositius mòbils que serà la mateixa, es poden utilitzar tecnologies diferents per a cada cas, des de les xarxes socials geolocalitzades fins a eines per a enquestes o, precisament, votacions.

Del suport als sense sostre als Jocs Olímpics de l'any 2024

Vic Les proves pilot que s'estan fent o es faran properament són una mostra de la versatilitat del projecte CO3. A Atenes, es vincula al projecte d'una ONG per crear una xarxa de suport a les persones sense sostre, un col·lectiu nombrós a la capital grega. A París, facilitarà la participació dels ciutadans que viuen a la zona on s'ubicaran les principals instal·lacions dels Jocs Olímpics de 2024, perquè intervinguin en la nova definició del seu entorn. A la ciutat italiana de Torí es fa una altra prova, on el programari lliure de CO3 serveix per posar en marxa un projecte d'habitatge social, en una ciutat en què n'hi ha una mancança.

FEBRER, mes del digital

Subscriu-te a
**EL 9 NOU
DIGITAL**

Per només

45€
l'any o

9,95€
el primer
trimestre*

*29 euros els següents trimestres.
Sense compromís de permanència.
Oferta vàlida per a nous subscriptors.

el9nou.cat/subscriute | 93 889 49 49

Lina Zuccherelli, 21
Comunicació Audiovisual / Curitiba (Brasil)

Sempre havia volgut estudiar la carrera de Comunicació Audiovisual, però al seu Brasil natal no va tenir aquesta opció. Així que quan va veure la possibilitat de venir a Vic a fer la carrera que li agrada, no va dubtar. "Visc en una ciutat de dos milions de persones i sempre havia volgut viure en una ciutat petita. Vic encaixava en tot", explica, "en només un dia ja sentia com si fes un mes que visc aquí. Espero poder conèixer més la cultura catalana i no volia deixar passar aquesta oportunitat", conclou.

LES VIVÈNCIES DELS ESTUDIANTS D'INTERCANVI

La UVic-UCC ha acollit, aquest mes de gener, l'arribada de tots els estudiants d'intercanvi que venen a passar entre sis mesos i un any a terres osonenques. Malgrat la Covid-19, cap d'ells volia deixar passar l'oportunitat de viure una experiència com aquesta i enriquir tant la seva formació com la seva manera de veure i descobrir el món. Hem parlat amb alguns d'ells per saber com ha estat la seva adaptació i arribada a la capital d'Osona.

Hellena César, 20
Periodisme / Curitiba (Brasil)

D'ençà que va entrar a la carrera de Periodisme, ja es va enamorar del programa d'intercanvi amb la UVic-UCC, i tenia molt clar que volia venir aquí a estudiar. "No havia estat mai el meu somni venir a Espanya, però realment estic veient que no em vaig equivocar venint a Vic. És molt diferent, i m'encanta que es pugui anar a tot arreu a peu en un moment", explica. "És com una pel·lícula, és una ciutat molt europea, m'hi sento molt còmoda. Crec que estudiar aquí serà una experiència molt enriquidora i meravellosa, i espero poder aprendre una mica sobre la cultura i la llengua, tot i que crec que el català és molt complicat", conclou l'estudiant brasilera.

Agustina Wroblewski, 23
Comunicació Social
Quilmes (Argentina)

El seu tutor a la Universitat de Quilmes, a Buenos Aires, va ser qui li va recomanar venir a Vic, i la seva relació amb Catalunya va acabar d'arrodonar la situació. "Tinc família a Barcelona, i vaig veure que seria una oportunitat molt bona per venir-los a visitar", explica. "És la primera vegada que estic a Europa, i va ser l'excusa perfecta per venir", diu. És estudiant de Comunicació Social i a la UVic-UCC toca assignatures de diferents carreres, fet que també l'ajuda a formar-se més i millor. "Espero poder aprendre molt, i els primers dies ja m'he sentit com a casa. Crec que la universitat ens està acompanyant i ajudant molt a tots i fa que no ens sentim gens sols".

Stephanie Spredemann, 20 anys
Periodisme, Curitiba (Brasil)

Com en el cas de la seva companya de carrera Hellena, l'Stephanie tenia clar que el seu camí i el de la UVic-UCC s'acabarien creuant. "Venir a Vic era l'única opció que teníem per estudiar a fora, però jo vaig entrar expressament a la meva universitat per poder aprofitar aquesta oportunitat i venir aquí", explica. "Crec que serà una molt bona oportunitat per millorar el meu currículum, i els primers dies aquí ja m'han fet veure que la gent és molt amigable i ens ajuda molt en tots els sentits", conclou.

Raoul Joosten, 22
Empresarials
Eindhoven (Països Baixos)

Raoul tenia molt clar que volia estudiar a l'estranger i la Covid-19 va alterar els seus plans d'anar-se'n a Bangkok, però aleshores va aparèixer Vic. "No coneixia Vic abans, i vaig descobrir que era una ciutat petita que m'està sorprenent molt en el bon sentit", explica. Als Països Baixos és estudiant d'Empresarials, i espera poder millorar la seva formació estudiant el mateix a la UVic-UCC. "M'estic sentint molt còmode. Espero conèixer molta gent nova i aprendre castellà i, fins i tot, una mica de català, tot i que és difícil".

HOMENETS

Miquel Tuneu

